

КОМУНІКАТ
стосовно обряду посипання попелом
у Попільну середу 17 лютого 2021 р.

12 січня 2021 року Конгрегація Божого культу і дисципліни Таїнств видала ноту щодо звершення обряду посипання попелом, який відбувається у Римсько-Католицькій Церкві на початку Великого Посту – в Попільну середу, яка цього року припадає на 17 лютого. З огляду на санітарні норми поведінки у храмах під час літургійних зібрань, встановлені в період пандемії, Конгрегація застосувала до цього обряду ті самі норми, які раніше було використані для уділення Причастя.

Ось текст самої ноти, підписаної префектом Конгрегації кардиналом Робертом Сара і секретарем архієпископом Артуром Роше (прот. № 17/21):

НОТА ПРО ПОПІЛЬНУ СЕРЕДУ

Посипання попелом у час пандемії

Промовивши молитву благословення попелу та в мовчанні окропивши його свяченою водою, священник, звернений до присутніх, промовляє один раз для всіх формулювання, вміщене в Римському Месалі: «Покайтеся та вірте в Євангеліє» або «Пам'ятай, що ти є порохом і в порох обернешся».

Потім священник мие руки, одягає захисну маску, яка закриває ніс та уста, та посипає попелом тих, хто підходить до нього, або, за необхідності, він сам підходить до людей, які стоять на своїх місцях. Священник бере попіл і посипає ним голови, нічого не кажучи.

Обряд відбувається після проповіді, як передбачено Римським Месалом. Зміни, представлені у даній Ноті, торкаються наступних аспектів:

По-перше, священник промовляє формулювання при посипанні (РМ, с. 158) лише один раз над усіма зібраними; обряд благословення (РМ, с. 157) відбувається як зазвичай. Після благословення священник, звернений до усіх вірних, промовляє відповідне формулювання лише один раз, не повторюючи його при посипанні попелом окремих осіб. Під час посипання співаються передбачені Месалом антифони (РМ, с. 158), Псалом 51 або інші відповідні літургійні покутні пісні.

По-друге, слід дотримуватися санітарних норм захисту священником та вірними. Перед посипанням священник має помити руки або дезінфікувати їх антисептичними засобами. Також священник має надягнути маску, що закриває ніс та уста. При посипанні потрібно уникати контакту з тілом учасників обряду, тому належить уникати інших форм уділення попелу, які іноді зустрічаються в практиці (наприклад, накреслення хреста на чолі і т.п.). Священник має лише сипати попіл на голови вірних, не доторкаючись самої голови чи волосся.

Третя увага відноситься до форми посипання, де є дві можливості: вірні можуть наближатися до священника у процесії, дотримуючись відповідної дистанції, або ж, якщо це можливо з дотриманням відповідної дистанції, вірні залишаються на своїх місцях і тоді священник підходить до кожного вірного для посипання.

Після завершення обряду священник мие руки і починає Вселенську молитву. Далі Меса продовжується у звичайному порядку.

Як навчає II Ватиканський Собор, «покаяння в час Великого посту має бути не лише внутрішнім і особистим, а й зовнішнім і суспільним» (SC 110). Участь в літургії Попільної середи є виразом такого покаяння, коли зовнішній знак посипання попелом вказує на внутрішню волю переміни життя й покаяння. Хоча обряди можуть бути відповідно змінені для дотримання правил безпеки, однак нехай вони завжди «ясніють шляхетною простотою» (SC 34). Нехай милосердний Господь благословить на плідне пережиття покутного періоду Великого посту в цей особливий час.

еп. Яцек Пиль ОМІ

*Голова Комісії у справах Літургії
при Конференції Римсько-католицьких
Єпископів України*